

Na temelju točke 50. Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2005. godini (Narodne novine br. 29/05) Državna uprava za zaštitu i spašavanje podnosi

IZVJEŠĆE

o obavljenim aktivnostima nositelja zadaća Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2005. godini

Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2005. godini (u daljnjem tekstu: Program aktivnosti) donijela je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 17. veljače 2005. godine, a isti je objavljen u Narodnim novinama br. 29/05.

U ovom izvješću daje se osvrt na provedbu posebnih mjera zaštite od požara za točke Programa aktivnosti s rokom do 30. lipnja 2005. godine sukladno zadaćama pojedinih nositelja iz Programa aktivnosti i zaključaka Vlade Republike Hrvatske usvojenih na sjednici održanoj 17. veljače 2005. godine.

UVOD

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija ("Narodne novine", broj: 30/2004.) osnovana je Državna uprava za zaštitu i spašavanje. Temelj za donošenje Uredbe o ustrojstvu Državne uprave za zaštitu i spašavanje je članak 60. stavak 1. i 2. Zakona o sustavu državne uprave ("Narodne novine", broj: 75/93, 48/99, 15/00, 127/00, 59/01 i 199/03). Donošenjem Zakona o zaštiti i spašavanju (26. studenog 2004. godine) uspostavljeni su temelji početka izgradnje sustava zaštite i spašavanja u Republici Hrvatskoj. Temeljem Zakona o zaštiti i spašavanju, Državna uprava preuzela je poslove civilne zaštite, vatrogastva i Učilišta vatrogastva i civilne zaštite od MUP-a te poslove koji se odnose na sustav uzbunjivanja i obavješćivanja od MORH-a.

Uz navedeno, Državna uprava za zaštitu i spašavanje preuzela je u potpunosti od Ministarstva unutarnjih poslova koordinaciju, praćenje i usklađivanje aktivnosti svih subjekata provedbe zadaća Programa aktivnosti, te su tako povezani operativni, organizacijski i zapovjedni segmenti sustava zaštite i spašavanja, a u suradnji s inspekcijskim službama drugih ministarstava pojačani su nadzori provedbe zadaća Programa aktivnosti.

U provedbi zadaća Programa aktivnosti u 2005. godini Državna uprava za zaštitu i spašavanje mjera kao izvršitelj provela je slijedeće točke:

- a) **točka 7.** prvi radni sastanak subjekata Programa aktivnosti organiziran je i održan 23. ožujka 2005. godine. Na sastanku su raspravljene zadaće svih izvršitelja i sudjelovatelja, a posebice je predstavljen ustroj i zadaće Državne uprave zaštite i spašavanja kao koordinatora provedbe Programa aktivnosti. Drugi radni sastanak održan je 16. lipnja 2005. godine na kojem su svi predstavnici izvršitelja i sudjelovatelja podnijeli su usmena izvješća o tijeku provedbe zadaća u njihovoj nadležnosti i istaknuli da je kvaliteta provedenih zadaća u značajnoj mjeri poboljšana u odnosu na prethodne godine.
- b) **točka 8.** odlukom glavnog vatrogasnog zapovjednika klasa: 214-04/05-01/01, ur. broj: 543-01-06-05-23 od 02. lipnja 2005. imenovani su članovi Vatrogasnog zapovjedništva RH te članovi Operativnog vatrogasnog zapovjedništva za kontinentalni dio i priobalje RH.
- c) **točka 11.** u suradnji s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom izrađen je program informativno promidžbenih aktivnosti. U sklopu programa tiskani su prigodni letci o zaštiti od požara u Republici Hrvatskoj koji su se dijelili na graničnim prijelazima i u većim turističkim mjestima, postavljeni su plakati s porukama zaštite šuma od vatre na panoima većeg («jumbo») i manjeg formata
- d) **točka 12.** u Područnim uredima zaštite i spašavanje održani su informativno savjetodavni sastanci s predstavnicima lokalne i područne (regionalne) samouprave o obvezama provedbe zadaća Programa aktivnosti
- e) **točka 13.** područni uredi za zaštitu i spašavanje proveli su savjetovanja i seminare za zapovjednike operativnih zapovjedništava te zapovjednike i članove zapovjedništava Civilne zaštite
- f) **točka 29.** tijekom razdoblja ožujak- lipanj 2005. ažuriran je popis pripadnika interventnih postrojbi, provedena obuka i uvježbavanje za 160 interventnih vatrogasaca. Nadalje, u Učilištu vatrogastva i zaštite i spašavanja provedena je obuka časničkog kadra za rukovođenje pri gašenju požara.
- g) **točka 30.** obavljena je analiza posebno ugroženih područja na priobalju. Na temelju izrađenosti procjena, stručne službe Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Ministarstva unutarnjih poslova sa županijskim vatrogasnim zapovjednicima dogovorile su primjenu pilot projekta za otok Korčulu tijekom 2004. godine i za otoke Mljet, Brač, Lastovo i

Hvar. Vatrogasne postrojbe na navedenim otocima djelovale su od 4. srpnja do 21. rujna 2005. godine.

- h) **točka 33.** prije početka sezone provedena je provjera svih vatrogasnih vozila namijenjena za dislokaciju te provedeni nužni popravci i nabavka opreme.
- i) **točka 39.** u vatrogasne postrojbe na priobalju tijekom lipnja raspodijeljeno je 20 vatrogasnih vozila iz Vladinog programa nabavke vatrogasnih vozila.
- j) **točka 43.** u suradnji s Hrvatskim centrom za razminiranje utvrđena su prioriteta područja koja je potrebno razminirati u svrhu lakšeg pristupa, odnosno gašenja požara.
- k) **točka 50.** Državna uprava za zaštitu i spašavanje izradila je i dostavila Vladi Republike Hrvatske dva izvješća (u travnju i srpnju) o tijeku priprema protupožarne sezone.

Nadalje, u provedbi protupožarne sezone provedeno je još:

- a) sukladno Planu intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske glavni vatrogasni zapovjednik propisao je Standardne operativne postupke: za županijske vatrogasne zapovjednike i županijske vatrogasne operativne centre; vatrogasnog operativnog središta te operativno vatrogasno zapovjedništvo OS RH.
- b) ugovorom o djelu za gasitelje u DIP-ove zaposleno je 46 gasitelja u razdoblju od 21. lipnja do 15. rujna 2005. godine. Navedeni gasitelji raspoređeni su prema slijedećem: DIP Zadar 4, DIP Dubrovnik 5, DIP Šibenik 4, DIP Divulje (dio će se rasporediti na Brač i Lastovo) 18, sezonska VP Mljet 3, Korčula 4 i Hvar 8 gasitelja
- c) Državna uprava za zaštitu i spašavanje je, u suradnji s Ministarstvom obrane Vatrogasnom zajednicom Splitsko-dalmatinske županije organizirala i 25. svibnja 2005. godine izvela vježbu «Kozjak 2005». U vježbi su združeno sudjelovale snage Državne uprave za zaštitu i spašavanje (državne intervencijske postrojbe i županijski centar 112 u Splitu), vatrogasne snage Splitsko-dalmatinske županije i namjenski organizirane snage OS RH. Vježbom je istaknuta koordinacija djelovanja i visoka operativnost svih snaga sustava zaštite i spašavanja.

AKTIVNOSTI POJEDINIH MINISTARSTAVA I OSTALIH SUDJELOVATELJA U PROVEDBI PROGRAMA AKTIVNOSTI

Posebno ističemo aktivnosti gdje su nositelji Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo obrane i Hrvatska vatrogasna zajednica.

1. **Ministarstvo obrane**, u punoj funkciji od 1. lipnja do 19. listopada 2005. godine imala je, sukladno Planu uporabe oružanih snaga u protupožarnoj sezoni, slijedeće namjenski organizirane snage Oružanih snaga Republike Hrvatske (NOS):

ZRAČNE SNAGE (četiri Canadaira-a CL-415, četiri helikoptera Mi-8 MTV, jedan helikopter Bell 206 B, jedan Air-tractor AT-802, zrakoplovi AN za prijevoz gasitelja, jedan PC-9 Pilatus) djelovale su na 58 požara, a ostvareno je 5.793 leta i 880 sati naleta.

KOPNE NE SNAGE (četiri NOS-a sa razmještajem u Puli, Šepurinama, Divuljama i Pločama) sudjelovale su na četiri požara sa ukupno 546 djelatnih vojnih osoba.

POMORSKE SNAGE, za potrebe gašenja požara, prevalile su 302 NM u 28 plovidbenih sati te prevezli 651 osobu i 44 vozila.

2. **Ministarstvo unutarnjih poslova**, sukladno svojim obvezama i Zaključku Vlade RH, koje se prvenstveno odnose na inspekcijski nadzor, provelo je **ukupno 2.097** inspekcijskih pregleda i **572 kontrolna pregleda**, temeljem čega je donijeto **623 rješenja s 1.551 naloženom mjerom**, podnijeto je **488 zahtjeva za pokretanjem prekršajnih postupaka** i **206 prekršajna naloga**. U razdoblju do 30. listopada 2005. godine nije bilo moguće obaviti sve požarno preventivne i kontrolne preglede u potpunosti zbog obujma posla.

Posebno ističemo nadzor jedinica lokalne uprave i samouprave, u kojem je utvrđeno da od **570 jedinica lokalne samouprave** (20 županija, Grad Zagreb, 123 gradova, 426 općine), **474 (ili 83,1%) imaju** izrađene procjene ugroženosti i planove zaštite od požara, dok **471 jedinica lokalne samouprave (ili 82,6%) ima** izrađene planove zaštite od požara.

TOČKE 1, 10. i 15.- 20. Programa aktivnosti

Redni broj	Građevine i prostori	inspekcijski pregledi	donesena rješenja	naložene mjera	kontrolni pregledi	ostalo za pregled	Prekršajne prijave					
							pravne		odgovorne		fizičke	
							Z	P	Z	P	Z	P
1.	Hoteli	268	150	303	92	6	22	14	22	14		
2.	Moteli	12	2	16	4	2	1	2	2	2	1	
3.	Turistička naselja	20	18	8	8		2		2			
4.	Autokampovi	46	17	35	41	2		1		1		
5.	Marine	23	24	16	10	11	1	1	1			
6.	Disko-klubovi	42	19	39	11	3		2	1	2	1	
7.	Ostali ugostiteljski objekti	127	95	261	85	5	14	5	14	5	2	
8.	Bolnice	36	8	53	12	3	5	8	5	8		
9.	Benzinske postaje	311	52	144	59	1	11	30	11	30		
10.	Pravne osobe u kojima se obavlja utovar opasnih tvari u motorna vozila, pretaču zapaljive tekućine i plinovi	129	34	112	47	2	12	7	12	7	1	
11.	Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom i korištenje eksplozivnih tvari	329	32	64	18	4	7	6	7	1		
12.	Prodavaonice oružja i streljiva	142										
13.	JP Hrvatske šume (šumarije)	72	28	102	32	8	1		1			
14.	Nacionalni parkovi	5	1	2	1	2	1	2	1	2		
15.	Parkovi prirode	8	2	4	3	2						
16.	Ostali zaštićeni objekti prirode	18	6	21	6							
17.	Trase elektroenergetskih vodova s pripadajućim elektro-energetskim građevinama	106	51	111	23							
18.	Željezničke pruge	19	7	20	7		1		1			
19.	Glavni cestovni pravci	45	10	26	20		6		6			
20.	Odlagališta komunalnog otpada	58	6	32	5	4	1		1			
21.	Jedinice lokalne i područne samouprave (županije)	7	3	7	1	5						
22.	Jedinice lokalne i područne samouprave (gradovi)	65	13	42	18	15	1		1			
23.	Jedinice lokalne i područne samouprave (općine)	209	45	133	69	41	5	1	11	1	15	
24.	Protupropisno spaljivanje na otvorenom prostoru						3		3		272	54
UKUPNO:		2097	623	1551	572	119	94	79	102	73	292	54

Z = zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka

P = prekršajni nalozi

3. **Hrvatska vatrogasna zajednica**, sukladno *Planu dislokacije vatrogasnih snaga* rasporedila je vatrogasce i tehniku s kontinenta u 15 mjesta, te dodatno još tri mjesta (prema nalogu glavnog vatrogasnog zapovjednika) na područje priobalja.

Nadalje, prema **točki 11.**, izrađen je Program promidžbenih aktivnosti. Tijekom lipnja postavljeno je 160 jumbo plakata i panoa uz glavne prometne pravce, a tijekom ljeta na graničnim prijelazima dijelili su se letci sa porukama zaštite od požara.

4. Posebno ističemo da je **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa**, prema **točki 23.**, u suradnji s Fakultetom elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu i Splitsko-dalmatinskom županijom, pokrenulo pilot projekt video nadzora otvorenog prostora s detekcijom požara. Projekt je u eksperimentalnoj fazi, a nadzor video kamerama i upravljanje sustavom provodi se iz Centa za koordinaciju i vođenje požara na priobalju u Divuljama. U probni rad aktivirane su kamere na brdu Marijan i Vidovoj gori na otoku Braču. Projekt je ocijenjen korisnim i potrebitim za slijedeću protupožarnu sezonu.

Vezano za izvješća drugih nositelja i sudjelovatelja zadaća Programa aktivnosti, potrebno je naglasiti da su zadaće Programa aktivnosti u većoj mjeri provedene u zadanim rokovima.

STATISTIČKI POKAZATELJI
(od 1. siječnja do 31. prosinca 2005. godine)

Požari otvorenog prostora PRIOBALJE	<i>prosjeck</i> <i>2000- 2004.</i>	2005.	<i>indeks</i> <i>2005./ prosjeck</i>
Broj požara	1.962	1.431	- 27,1%
Spaljena površina otvor. prost. ukupno u ha:	16.602	1.828	9,1 puta manje
Indeks opožarene površine (IOP, ha/požar):	8,5	1,3	6,5 puta manje

Požari otvorenog prostora na priobalju u ljetnim mjesecima (lipanj-rujan)	<i>prosjeck</i> <i>2000- 2004.</i>	2005.	<i>indeks</i> <i>2005./ prosjeck</i>
Broj požara	1.128	615	- 45,5%
Spaljena površina otvor. prost. ukupno u ha:	14.900	716	20,8 puta manje
Indeks opožarene površine (IOP, ha/požar):	13,2	1,2	11 puta manje

Ovakvo smanjenje indeksa opožarene površine po nastalom požaru za područje priobalja u petogodišnjem razdoblju tijekom godine i ljetnih mjeseci ukazuje na, između ostalog, **dobru pripremljenost sustava** za pravovremenu i učinkovitu intervenciju u gašenju požara.

Osnovni podaci o požarima u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2005. godine i usporedba s petogodišnjim prosjekom (2000- 2004.) za promatrano razdoblje prikazani su u slijedećoj tablici:

Požari u Republici Hrvatskoj	prosjeak 2000- 2004.	2005.	indeks 2005./ prosjeak
	8.843	6.915	- 21,8%
Požari na objektima i otvorenom prostoru:			
- objekti	3.585	3.547	- 1,05%
- otvoreni prostor	5.258	3.368	- 35,9%
Požari prema načinu izazivanja:			
- nehaj – nepažnja	6.684	4.965	- 25,7%
- namjera	281	249	- 11,4
- ostalo	1.878	1.701	- 9,4%
Ukupna izravna materijalna šteta (kn):	1.020.532.890	146.125.350	- 85,7%
- objekti	118.135.972	80.203.134	- 32,1%
- otvoreni prostor	902.396.918	65.923.216	13,7 puta manje
Nastradale osobe u požarima:			
- smrtno	31	34	10,0%
- ozlijeđeno	119	99	- 16,8%

U promatranom petogodišnjem razdoblju znatno odstupanje u ukupnom broju požara od prosječnih vrijednosti zabilježeni su 2000. (37,94%), 2002. (16,21%) i 2003. godine (27,93%).

ZAKLJUČAK

- 1. Zadaće iz Programa aktivnosti temeljem izvješća izvršitelja i sudjelovatelja zadaća te uvidom u stvarno stanje provedene su u zadovoljavajućoj mjeri i u zadanim rokovima, osim manjeg dijela zadaća koje su zbog objektivnih okolnosti izvršene nakon roka, ali iste nisu utjecale na cjelokupnu pripremu i provedbu požarne sezone. Angažiranje izvršitelja i sudjelovatelja Programa aktivnosti u značajnoj mjeri je poboljšano u odnosu na prethodne godine.**
- 2. Poboljšana organizacija i koordinacija aktivnosti u sustavu zaštite i spašavanja omogućila je uspješnije djelovanje svih operativnih snaga unutar jedinstvenog zapovjednog sustava na svim razinama.**
- 3. Broj požara otvorenog prostora tijekom 2005. godine usporedno s prosječnim vrijednostima tijekom zadnjih pet godina (2000.-2004. god.) manji je za 35,9%, dok je opožarena površina 3 puta manja**